

کنکور سراسری و برنامه‌درسی جدید زبان انگلیسی

جدی‌تری

رامتحميل خواهد

شد؛ چرا که اهداف

برنامه‌درسی گذشته تا حد

زیادی به آنچه در کنکور مورد ارزیابی

قرار می‌گرفت نزدیک بود. به عبارت دیگر

با تأکیدی که در برنامه بر مهارت خواندن و

مؤلفه‌های دستورو واژگان وجود داشت

حذف مهارت‌های شفاهی در کنکور

عملاً تأثیری جدی بر آموزش این مهارت‌ها

بر جای نمی‌گذاشت. در حالی که در برنامه جدید با

وضعیت کاملاً متفاوتی روبه‌رو هستیم. در رویکرد ارتباطی

برنامه‌درسی جدید یادگیری زبان تا حد زیادی به تعاملات

شفاهی وابسته است. حتی در رشد مهارت‌های کتبی نیز

تعاملات شفاهی نقش ابزاری ایفا می‌کنند. بنابراین، ادامه

حذف مهارت‌های شفاهی از محتوای زبان خارجی در کنکور

سراسری آسیبی جدی به آموزش این درس وارد خواهد کرد. با

نگاهی واقع‌بینانه به کنکور سراسری می‌توان به آسانی دریافت

که گنجاندن مهارت‌های شفاهی حتی در حد شنیدن و درک

مطلب نیز در این آزمون عملاً ممکن نیست. بنابراین باید از

هم‌اکنون بنا را بر این بگذاریم که در کنکور به روال گذشته

شاهد ارزیابی مهارت‌های کتبی و مؤلفه‌های زبانی همچون

دستور و واژگان خواهیم بود. با این پیش‌بینی براساس واقعیات

چگونه می‌توان از آسیب جدی کنکور بر آموزش زبان انگلیسی

جلوگیری کرد؟ تنها راه ممکن اصلاح آزمون شفاهی پایانی

در کلاس‌های دبیرستان است. هدف از اصلاح نیز واقعی

کردن نتایج آزمون شفاهی است تا به این وسیله از حذف یا

بی‌اهمیت شدن آن توسط کنکور سراسری جلوگیری شود. در

حال حاضر آزمون شفاهی توسط دبیران بدون دخالت عوامل

بیرونی برگزار می‌شود. از آنجا که آزمون شفاهی از دقت آزمون

آغاز سال

تحصیلی جدید و

بهار تعلیم‌وتربیت را به

معلمان پرتلاش تبریک و تهنیت

عرض نموده، آرزو می‌کنیم با گام‌های

استوار بتوانیم عرصه‌های جدیدی از موفقیت را

تجربه کنیم. با اجرای برنامه‌درسی جدید زبان انگلیسی

در سال یازدهم اجرای این برنامه به سال آخر دوره متوسطه

نزدیک می‌شود و لذا طرح این سؤال که شیوه‌سنجش و ارزشیابی

برنامه‌درسی جدید زبان انگلیسی در کنکور سراسری چگونه

خواهد بود ضروری به نظر می‌رسد. پدیده کنکور سراسری و

تأثیر آن بر آموزش دروس مختلف به ویژه درس زبان خارجی

همواره مورد بحث بوده و یکی از مهم‌ترین دلایل جدی گرفته

نشدن رشد مهارت‌های شفاهی در برنامه‌درسی گذشته به

کنکور سراسری نسبت داده شده است. با وجود این پیش‌زمینه،

این نگرانی وجود دارد که همین وضعیت در برنامه‌درسی جدید

نیز تکرار شود با این تفاوت که این بار آموزش زبان آسیب‌های

کتبی برخوردار نیست و عملکرد شفاهی دانش‌آموزان نیز پس از آزمون در دسترس نیست این امکان وجود دارد که نتایج آن به ویژه اگر با نتایج آزمون کتبی فرق داشته باشد، مورد مناقشه قرار گیرد. بدیهی است در شرایط فعلی که این آزمون به صورت غیررسمی و با مسئولیت مستقیم دبیران انجام می‌گیرد آسان‌ترین و کم‌هزینه‌ترین راه، ملاک قرار دادن نتایج آزمون کتبی در ارزیابی مهارت‌های شفاهی است که نتیجه‌اش کم‌رنگ شدن اهمیت آزمون شفاهی و جدی گرفته نشدن فعالیت‌های شفاهی در آموزش زبان انگلیسی در مدارس خواهد بود. راه حل این مشکل آن است که آزمون پایانی مهارت‌های شفاهی از حالت غیررسمی خارج شود و این امر وقتی میسر است که نظارت بیرونی به نوعی در فرآیند آزمون پیش‌بینی و روش آزمون نیز تا حدودی استاندارد شود. برای استانداردسازی روش‌های آزمون لازم است متناسب با سطح و اهداف آزمون روش‌هایی که قابلیت اجرایی بالایی داشته باشند مشخص و روش اجرای آن‌ها آموزش داده شود. به‌عنوان مثال در آزمون شفاهی پایانی دوره دبیرستان که براساس سطوح چارچوب زبانی اتحادیه اروپا در بعضی از کشورهای اروپایی برگزار می‌شود در سطح مبتدی آزمون شفاهی شامل مکالمه به مدت پنج تا هفت دقیقه در سطح پایه شامل گفت‌وگو و بحث در مورد موضوع مورد علاقه دانش‌آموز به مدت ده دقیقه و در سطح میانه شامل دو تکنیک سطوح قبل به علاوه یک فعالیت تعاملی به مدت پانزده دقیقه می‌باشد. نظارت بر اجرای آزمون نیز معمولاً به دو شکل اعمال می‌شود. در شکل اول تعداد مشخصی از دانش‌آموزان هر کلاس توسط دبیری غیر از دبیر مربوطه مورد آزمون قرار می‌گیرند و چنانچه مغایرت زیادی بین نتایج دبیر مربوطه با دبیر مدعو وجود داشته باشد مغایرت‌ها مورد بحث قرار می‌گیرند و براساس نتایج بحث تغییرات لازم در نتایج اعمال می‌شود. در شکل دوم در هر منطقه تعدادی از آموزشگاه‌ها به صورت تصادفی انتخاب شده و در آن‌ها آزمون شفاهی توسط گروه مربوطه برگزار می‌شود. همان‌گونه که قبلاً بیان شد هدف از اعمال نظارت واقعی شدن نمرات آزمون شفاهی است که از طریق رسمیت دادن به آزمون شفاهی حاصل می‌شود. با این تمهید به تدریج جدی بودن آزمون و اهمیت مهارت‌های شفاهی تثبیت می‌شود. هدف از بیان مثال فوق‌گرفته‌برداری از روش‌های مورد استفاده در کشورهای دیگر نیست بلکه هدف آن است که نشان دهیم برای رفع مشکل آرایه راه‌حلی عملی و قابل قبول امکان‌پذیر است. البته باید توجه داشته باشیم که با انتخاب راه‌حل نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم اجرای آن بلافاصله عملیاتی شود. برای عملیاتی کردن روش‌های انتخاب شده زمان زیادی لازم است. با توجه به این نکته که با برگزاری کنکور سراسری براساس برنامه درسی جدید دو سال تحصیلی زمان باقی مانده و دو سال زمان زیادی نیست بهتر است در این خصوص هر چه زودتر تمهیدات لازم اتخاذ شود.